

Диференціальні рівняння другого порядку, які допускають пониження порядку

Одним із методів розв'язування диференціальних рівнянь другого порядку є метод пониження порядку. Він полягає в тому, що за допомогою відповідної заміни змінної дане диференціальне рівняння зводиться до диференціального рівняння першого порядку.

Розглянемо два типи таких диференціальних рівнянь.

1°. Нехай задано диференціальне рівняння другого порядку виду

$$F(x, y', y'') = 0, \quad (24)$$

або

$$y'' = f(x, y'), \quad (25)$$

яке не містить явно шуканої функції $y = y(x)$.

Зробимо заміну $y' = z(x)$, тоді $y'' = z'$. Дістанемо диференціальне рівняння першого порядку

$$F(x, z, z') = 0, \text{ або } z' = f(x, z), \quad (26)$$

Якщо вдається знайти загальний розв'язок $z = z(x, C_1)$ рівняння 26, то отримаємо диференціальне рівняння першого порядку $y' = z(x, C_1)$. Звідси маємо загальний розв'язок $y = \int z(x, C_1) dx + C_2$.

Розв'язати диференціальні рівняння:

86. $y'' = -\frac{4}{x}y' + \frac{1}{x^6}$, якщо $y^{-1} = \frac{1}{4}$, $y'^{-1} = 4$.

┌ Маємо рівняння виду 25. Зробимо заміну $y' = z$. Тоді $y'' = z'$. Дістанемо рівняння $z' = -\frac{4}{x}z + \frac{1}{x^6}$. Це лінійне диференціальне рівняння першого порядку. Розв'язуємо його за методом Бернуллі: $z = u(x) \cdot v(x)$, $z' = u'v + uv'$. Тоді

$$\begin{aligned} u'v + uv' + \frac{4}{x}uv &= \frac{1}{x^6}, \\ u'v + u\left(v' + \frac{4}{x}v\right) &= \frac{1}{x^6}. \end{aligned} \quad (*)$$

Виберемо функцію v так, $v' + \frac{4}{x}v = 0$. Знаходимо v :

$$\frac{dv}{dx} = -\frac{4}{x}v, \quad \frac{dv}{v} = -\frac{4}{x}dx, \quad \int \frac{dv}{v} = -4 \int \frac{dx}{x}, \quad \ln|v| = -4 \ln|x|,$$

$$\ln|v| = \ln \frac{1}{x^4}, \quad v = \frac{1}{x^4}.$$

Підставляючи функцію v в рівняння (*), отримуємо рівняння для знаходження u :

$$u' \cdot \frac{1}{x^4} = \frac{1}{x^6}, \quad \frac{du}{dx} = \frac{1}{x^2}, \quad du = \frac{dx}{x^2}, \quad u = \int \frac{dx}{x^2} = -\frac{1}{x} + C_1.$$

$$\text{Тоді } z = u \cdot v = \frac{1}{x^4} \cdot \left(-\frac{1}{x} + C_1\right) = \frac{C_1}{x^4} - \frac{1}{x^5}.$$

$$\text{Але } z = y'. \text{ Тому маємо: } \frac{dy}{dx} = \frac{C_1}{x^4} - \frac{1}{x^5}, \quad dy = \left(\frac{C_1}{x^4} - \frac{1}{x^5}\right) dx,$$

$$y = \int \left(\frac{C_1}{x^4} - \frac{1}{x^5}\right) dx = C_1 \int x^{-4} dx - \int x^{-5} dx = C_1 \cdot \frac{x^{-3}}{-3} - \frac{x^{-4}}{-4} + C_2 = \frac{1}{4x^4} - \frac{C_1}{3x^3} + C_2.$$

$$\text{Маємо загальний розв'язок рівняння } y = \frac{1}{4x^4} - \frac{C_1}{3x^3} + C_2.$$

Знайдемо частинний розв'язок. З умови задачі Коші $y^{-1} = \frac{1}{4}$, $y'^{-1} = 4$:

$$\begin{cases} y^{-1} = \frac{1}{4} + \frac{C_1}{3} + C_2 = \frac{1}{4} \\ y'^{-1} = C_1 + 1 = 4 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 1 + C_2 = 0 \\ C_1 = 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} C_1 = 3 \\ C_2 = -1 \end{cases}$$

Отже, маємо частинний розв'язок $y = \frac{1}{4x^4} - \frac{1}{x^3} - 1$. ┘

87. $y''x \ln x = y'$.

Г Дане рівняння запишемо у вигляді $y'' = \frac{y'}{x \ln x}$ і отримаємо рівняння виду 25. Зробимо заміну $y' = z$.

Тоді $y'' = z'$. Дістанемо рівняння з відокремлюваними змінними $z' = \frac{z}{x \ln x}$. Розв'язуємо його:

$$\frac{dz}{z} = \frac{z}{x \ln x}, \frac{dz}{z} = \frac{dx}{x \ln x}, \int \frac{dz}{z} = \int \frac{d \ln x}{\ln x}, \ln|z| = \ln|\ln x| + \ln C_1, \ln|z| = \ln|C_1 \ln x|, z = C_1 \ln x.$$

Але $z = y'$. Тому маємо

$$\frac{dy}{dx} = C_1 \ln x, dy = C_1 \ln x dx, \int dy = C_1 \int \ln x dx, \text{ звідки} \\ y = C_1 x \ln x - 1 + C_2. \quad \square$$

2°. Нехай задано диференціальне рівняння другого порядку виду

$$F(y, y', y'') = 0, \quad (27)$$

або

$$y'' = f(y, y'), \quad (28)$$

яке не містить явно незалежну змінну x .

Зробимо заміну $y' = p(y)$, де p вважається функцією від y . Тоді

$$y'' = y' \cdot p' = p'_y \cdot \frac{dy}{dx} = p'_y \cdot p = pp'_y. \text{ Тому дістанемо диференціальне рівняння першого порядку}$$

$$F(y, p, pp'_y) = 0, \text{ або } pp'_y = f(y, p). \quad (29)$$

Якщо вдається знайти загальний розв'язок рівняння 29 $p = p(y, C_1)$, то отримаємо диференціальне рівняння з відокремлюваними змінними

$$y' = p(y, C_1), \frac{dy}{dx} = p(y, C_1), \frac{dy}{p(y, C_1)} = dx, \int \frac{dy}{p(y, C_1)} = x + C_2.$$

Обчисливши невизначений інтеграл, отримаємо загальний інтеграл (розв'язок) рівняння 27 або 28.

Розв'язати диференціальні рівняння.

88. $y'' = -\frac{2}{y^5}$, якщо $y^{-1} = 1$, $y'^{-1} = 1$.

Г Маємо рівняння виду 28. Зробимо заміну $y' = p(y)$, $y'' = pp'_y$. Дістанемо рівняння виду (31) з відокремлюваними змінними: $pp'_y = -\frac{2}{y^5}$.

Розв'яжемо його:

$$p \frac{dp}{dy} = -\frac{2}{y^5}, p dp = -\frac{2}{y^5} dy, \int p dp = -2 \int y^{-5} dy, \frac{p^2}{2} = -2 \frac{y^{-4}}{-4} + C_1, p^2 = y^{-4} + 2C_1, p^2 = \frac{1}{y^4} + 2C_1, \\ y'^2 = \frac{1}{y^4} + 2C_1.$$

Так як потрібно знайти тільки такий частинний розв'язок, який задовольняє задані початкові умови, то можливо одразу знайти C_1 (підставляючи в отриману рівність умови $y^{-1} = 1$, $y'^{-1} = 1$):

$$1 = 1 + 2C_1 \Leftrightarrow C_1 = 0.$$

Тому маємо $y'^2 = \frac{1}{y^4}$, звідки $y' = \frac{1}{y^2}$ (врахували початкову умову $y'^{-1} = 1$).

Розв'язуємо диференціальне рівняння з відокремлюваними змінними:

$$\frac{dy}{dx} = \frac{1}{y^2}, y^2 dy = dx, \int y^2 dy = \int dx, \\ \frac{y^3}{3} = x + C_2 \Leftrightarrow y^3 = 3x + 3C_2.$$

Підставляємо початкову умову $y^{-1} = 1$ і знаходимо: $1^3 = 3 \cdot -1 + 3C_2$, $3C_2 = 4$, $C_2 = \frac{4}{3}$. Тоді $y^3 = 3x + 4$.

Остаточна маємо $y = \sqrt[3]{3x + 4}$. $\square$

89. $y''(1+y) - 5y'^2 = 0$.

Г Маємо рівняння виду 27. Зробимо заміну $y' = p$, $y'' = pp'$. Дістанемо рівняння $pp' + 1 + y - 5p^2 = 0$. Виносимо спільний множник p за дужки:

$$p p' + 1 + y - 5p^2 = 0.$$

Можливі два випадки.

1) $p = 0$, тоді $y' = 0$, $y = \text{const}$.

2) $p p' + 1 + y - 5p^2 = 0$. Це рівняння з відокремлюваними змінними. Розв'язуємо його:

$$1 + y \frac{dp}{dy} = 5p, \quad \frac{dp}{p} = \frac{5dy}{y+1}, \quad \int \frac{dp}{p} = 5 \int \frac{dy}{y+1}, \quad \ln|p| = 5 \ln|y+1| + \ln C_1, \quad \ln|p| = \ln|C_1 \cdot (y+1)^5|, \quad p = C_1 (y+1)^5, \\ y' = C_1 (y+1)^5.$$

Це є диференціальне рівняння з відокремлюваними змінними. Розв'язуємо його: $\frac{dy}{dx} = C_1 (y+1)^5$, $\frac{dy}{(y+1)^5} = C_1 dx$

$$\int (y+1)^{-5} dy = C_1 \int dx, \quad \frac{(y+1)^{-4}}{-4} = C_1 x + C_2, \quad \frac{1}{4(y+1)^4} = C_1 x + C_2, \quad (y+1)^4 = \frac{1}{C_1 x + C_2}.$$

Зауважимо, що розв'язок $y = \text{const}$ дістаємо із загального розв'язку при $C_1 = 0$. ┘

Лінійні однорідні диференціальні рівняння другого порядку зі сталими коефіцієнтами

Рівняння виду

$$y'' + py' + qy = 0, \quad (30)$$

де p і q – дійсні числа, називається лінійним однорідним диференціальним рівнянням другого порядку зі сталими коефіцієнтами.

Квадратне рівняння

$$k^2 + pk + q = 0 \quad (31)$$

називається відповідним характеристичним рівнянням.

Загальний розв'язок рівняння 30 залежить від значень коренів характеристичного рівняння. Можливі три випадки.

1. Якщо корені характеристичного рівняння 31 дійсні та різні, тобто $k_1 \neq k_2$, то загальний розв'язок диференціального рівняння 31 має вигляд:

$$y = C_1 e^{k_1 x} + C_2 e^{k_2 x}. \quad (32)$$

2. Якщо корені характеристичного рівняння дійсні та рівні, тобто $k_1 = k_2 = k$, то

$$y = e^{kx} (C_1 + C_2 x). \quad (33)$$

3. Якщо корені характеристичного рівняння комплексно-спряжені ($D = p^2 - 4q < 0$), тобто $k_1 = \alpha + i\beta$,

$k_2 = \alpha - i\beta$, де $i = \sqrt{-1}$ (уявна одиниця), $\alpha = -\frac{p}{2}$, $\beta = \frac{\sqrt{4q - p^2}}{2}$, то

$$y = e^{\alpha x} (C_1 \cos \beta x + C_2 \sin \beta x). \quad (34)$$

У формулах 32 – 34 C_1 і C_2 довільні сталі.

Розв'язати диференціальні рівняння.

94. $y'' - 5y' + 4y = 0$.

Г Маємо рівняння виду 30. Запишемо його характеристичне рівняння: $k^2 - 5k + 4 = 0$. Розв'яжемо його:

$$D = -5^2 - 4 \cdot 4 \cdot 1 = 25 - 16 = 9 > 0, \quad \text{тоді } k_1 = \frac{5-3}{2} = 1 \text{ і } k_2 = \frac{5+3}{2} = 4.$$

Маємо перший випадок (корені дійсні та різні). Тому за формулою (32) загальний розв'язок диференціального рівняння – $y = C_1 e^x + C_2 e^{4x}$. ┘

95. $y'' + 8y' + 16y = 0$.

Г Це рівняння виду 30. Його характеристичне рівняння має вигляд $k^2 + 8k + 16 = 0$, або $(k+4)^2 = 0$. Тому $k_1 = k_2 = -4$, тобто маємо другий випадок. Тоді за формулою 33 запишемо загальний розв'язок диференціального рівняння: $y = e^{-4x} (C_1 + C_2 x)$. ┘

96. $y'' + 2y' + 10y = 0$.

┌ Маємо рівняння виду 30. Записуємо відповідне характеристичне рівняння: $k^2 + 2k + 10 = 0$. Розв'язуємо його: $D = 2^2 - 4 \cdot 1 \cdot 10 = 4 - 40 = -36$, $k_1 = \frac{-2 - \sqrt{-36}}{2} = \frac{-2 - 6i}{2} = -1 - 3i$, $k_2 = \frac{-2 + \sqrt{-36}}{2} = \frac{-2 + 6i}{2} = -1 + 3i$. Корені характеристичного рівняння комплексно-спряжені. Це третій випадок. При цьому $\alpha = -1$, $\beta = 3$. Тому за формулою 34 записуємо загальний розв'язок рівняння: $y = e^{-x}(C_1 \cos 3x + C_2 \sin 3x)$. ┘

97. $y'' + 25y = 0$.

┌ Характеристичне рівняння має вигляд $k^2 + 25 = 0$. Розв'язуємо його: $k^2 = -25$, $k = \pm\sqrt{-25} = \pm 5i$. Тоді $k_1 = -5i$, а $k_2 = 5i$. Маємо третій випадок. При цьому $\alpha = 0$, $\beta = 5$. Тому за формулою 34 загальний розв'язок заданого диференціального рівняння такий: $y = C_1 \cos 5x + C_2 \sin 5x$. ┘

98. $y'' - 2y' + 1 = 0$, якщо $y(0) = 2$, $y'(0) = 7$.

┌ Характеристичне рівняння для заданого диференціального рівняння має вигляд $k^2 - 2k + 1 = 0 \Leftrightarrow (k - 1)^2 = 0$. Його корені $k_1 = k_2 = 1$ дійсні та рівні. Тоді за формулою 33 записуємо загальний розв'язок заданого диференціального рівняння: $y = e^x(C_1 + C_2x)$.

Знайдемо частинний розв'язок. З умови задачі Коші $y(0) = 2$, $y'(0) = 7$. Знайдемо похідну:

$$\begin{aligned} y' &= e^x(C_1 + C_2x)' = e^x(C_1 + C_2x) + e^x \cdot C_2 = e^x(C_1 + C_2x + C_2), \\ \begin{cases} y(0) = C_1 = 2 \\ y'(0) = C_1 + C_2 = 7 \end{cases} &\Leftrightarrow \begin{cases} C_1 = 2 \\ C_2 = 5. \end{cases} \end{aligned}$$

Отже, маємо частинний розв'язок $y = e^x(2 + 5x)$. ┘

Однорідні системи диференціальних рівнянь

Система диференціальних рівнянь

$$\begin{aligned} \frac{dx}{dt} &= a_{11}x + a_{12}y \\ \frac{dy}{dt} &= a_{21}x + a_{22}y, \end{aligned} \tag{35}$$

де коефіцієнти a_{ij} – сталі, t – незалежна змінна, $x(t)$, $y(t)$ – невідомі функції, називається *однорідною системою двох лінійних диференціальних рівнянь зі сталими коефіцієнтами*.

Задача Коші для системи 35 полягає у знаходженні функцій $x(t)$ і $y(t)$, що задовольняють дану систему і задані початкові умови

$$x(t_0) = x_0, \quad y(t_0) = y_0. \tag{36}$$

Розв'язання системи (35) виконують таким чином. Вважаючи, що в першому рівнянні системи $a_{12} \neq 0$, виразимо в ньому y через x :

$$y = \frac{1}{a_{12}} \frac{dx}{dt} - \frac{a_{11}}{a_{12}} x. \tag{37}$$

Продиференціюємо цю рівність по t :

$$\frac{dy}{dt} = \frac{1}{a_{12}} \frac{d^2x}{dt^2} - \frac{a_{11}}{a_{12}} \frac{dx}{dt}. \tag{38}$$

Підставляючи вирази (37) і (38) в друге рівняння системи (35), отримаємо

$$\begin{aligned} \frac{1}{a_{12}} \frac{d^2x}{dt^2} - \frac{a_{11}}{a_{12}} \frac{dx}{dt} &= a_{21}x + a_{22} \left(\frac{1}{a_{12}} \frac{dx}{dt} - \frac{a_{11}}{a_{12}} x \right), \\ \frac{1}{a_{12}} \frac{d^2x}{dt^2} - \left(\frac{a_{11}}{a_{12}} + \frac{a_{22}}{a_{12}} \right) \frac{dx}{dt} &+ \left(\frac{a_{11}}{a_{12}} a_{22} - a_{21} \right) x = 0, \\ \frac{d^2x}{dt^2} - a_{11} + a_{22} \frac{dx}{dt} + a_{11}a_{22} - a_{21}a_{12} x &= 0. \end{aligned} \tag{39}$$

Рівняння (39) є лінійним однорідним диференціальним рівнянням другого порядку зі сталими коефіцієнтами виду (30) з незалежною змінною t і невідомою функцією $x(t)$. Розв'язуємо його відносно $x(t)$. Після цього за формулою (37) знаходимо функцію $y(t)$ і записуємо остаточну відповідь.

Зауваження. Якщо в першому рівнянні системи (35) коефіцієнт $a_{12} = 0$, то це рівняння матиме вигляд

$$\frac{dx}{dt} = a_{11}x.$$

Це рівняння з відокремленими змінними. Розв'язавши його, підставимо знайдену функцію $x(t)$ в друге рівняння системи (35) і отримаємо лінійне диференціальне рівняння першого порядку відносно $y(t)$. Розв'язуємо його і запишемо остаточну відповідь.

Розв'язати системи диференціальних рівнянь:

$$108. \begin{cases} \frac{dx}{dt} = -x + 5y \\ \frac{dy}{dt} = x + 3y. \end{cases}$$

▮ Маємо систему виду (35). З першого рівняння виражаємо y :

$$\frac{dx}{dt} = -x + 5y, \quad 5y = \frac{dx}{dt} + x, \quad y = \frac{1}{5} \frac{dx}{dt} + \frac{1}{5}x.$$

Диференціюємо останню рівність по t і отримуємо

$$\frac{dy}{dt} = \frac{1}{5} \frac{d^2x}{dt^2} + \frac{1}{5} \frac{dx}{dt}.$$

Підставимо знайдені y та $\frac{dy}{dt}$ в друге рівняння системи:

$$\frac{1}{5} \frac{d^2x}{dt^2} + \frac{1}{5} \frac{dx}{dt} = x + 3 \left(\frac{1}{5} \frac{dx}{dt} + \frac{1}{5}x \right), \quad \frac{d^2x}{dt^2} + \frac{dx}{dt} = 5x + 3 \frac{dx}{dt} + 3x,$$

$$\frac{d^2x}{dt^2} - 2 \frac{dx}{dt} - 8x = 0.$$

Це лінійне однорідне диференціальне рівняння другого порядку зі сталими коефіцієнтами виду (30). Коренями його характеристичного рівняння $k^2 - 2k - 8 = 0$ є $k_1 = -2$ і $k_2 = 4$. Тоді загальний розв'язок цього рівняння буде мати вигляд: $x(t) = C_1 e^{-2t} + C_2 e^{4t}$, де C_1 і C_2 – довільні сталі. Так як $\frac{dx}{dt} = -2C_1 e^{-2t} + 4C_2 e^{4t}$, то

підставляючи знайдені $x(t)$ та $\frac{dx}{dt}$ у вираз для y ($y = \frac{1}{5} \frac{dx}{dt} + \frac{1}{5}x$), отримаємо

$$y(t) = \frac{1}{5} (-2C_1 e^{-2t} + 4C_2 e^{4t}) + \frac{1}{5} (C_1 e^{-2t} + C_2 e^{4t}), \quad y(t) = -\frac{1}{5} C_1 e^{-2t} + C_2 e^{4t}.$$

Запишемо тепер загальний розв'язок системи:

$$\begin{cases} x(t) = C_1 e^{-2t} + C_2 e^{4t} \\ y(t) = -\frac{1}{5} C_1 e^{-2t} + C_2 e^{4t}. \end{cases} \quad \lrcorner$$

$$109. \begin{cases} \frac{dx}{dt} = 2x + 8y \\ \frac{dy}{dt} = x + 4y. \end{cases}$$

▮ Маємо систему виду 35. З першого рівняння виражаємо y : $\frac{dx}{dt} = 2x + 8y$, $8y = \frac{dx}{dt} - 2x$, $y = \frac{1}{8} \frac{dx}{dt} - \frac{1}{4}x$

. Диференціюємо останню рівність по t і отримуємо: $\frac{dy}{dt} = \frac{1}{8} \frac{d^2x}{dt^2} - \frac{1}{4} \frac{dx}{dt}$.

Підставляємо останні дві рівності в друге рівняння системи:

$$\frac{1}{8} \frac{d^2x}{dt^2} - \frac{1}{4} \frac{dx}{dt} = x + 4 \left(\frac{1}{8} \frac{dx}{dt} - \frac{1}{4}x \right), \quad \frac{d^2x}{dt^2} - 2 \frac{dx}{dt} = 8x + 4 \frac{dx}{dt} - 8x,$$

$$\frac{d^2x}{dt^2} - 6\frac{dx}{dt} = 0.$$

Це лінійне однорідне диференціальне рівняння другого порядку із сталими коефіцієнтами виду 31. Коренями його характеристичного рівняння $k^2 - 6k = 0$ є $k_1 = 0$ і $k_2 = 6$. Тоді загальний розв'язок цього рівняння буде мати вигляд:

$$x(t) = C_1 + C_2 e^{6t}, \text{ де } C_1 \text{ і } C_2 \text{ довільні сталі. Так як } \frac{dx}{dt} = 6C_2 e^{6t}, \text{ то підставивши ці вирази у вираз для } y \left(y = \frac{1}{8} \frac{dx}{dt} - \frac{1}{4} x \right), \text{ отримаємо}$$

$$y(t) = \frac{1}{8} \cdot 6C_2 e^{6t} - \frac{1}{4} C_1 + C_2 e^{6t} = -\frac{1}{4} C_1 + \frac{1}{2} C_2 e^{6t}.$$

Запишемо загальний розв'язок системи:

$$\begin{cases} x(t) = C_1 + C_2 e^{6t} \\ y(t) = -\frac{1}{4} C_1 + \frac{1}{2} C_2 e^{6t}. \end{cases} \quad \lrcorner$$

110.
$$\begin{cases} \frac{dx}{dt} = 3x + y \\ \frac{dy}{dt} = 8x + y, \end{cases}$$

якщо $x(0) = 4$, $y(0) = 2$.

Маємо систему виду (35). З першого рівняння виражаємо y : $\frac{dx}{dt} = 3x + y$, $y = \frac{dx}{dt} - 3x$. Диференціюємо

останню рівність по t і отримуємо $\frac{dy}{dt} = \frac{d^2x}{dt^2} - 3\frac{dx}{dt}$.

Підставляємо останні дві рівності в друге рівняння системи:

$$\frac{d^2x}{dt^2} - 3\frac{dx}{dt} = 8x + \frac{dx}{dt} - 3x, \quad \frac{d^2x}{dt^2} - 4\frac{dx}{dt} - 5x = 0.$$

Це рівняння виду (30). Коренями його характеристичного рівняння $k^2 - 4k - 5 = 0$ є $k_1 = -1$ і $k_2 = 5$. Тоді загальний розв'язок цього рівняння буде мати вигляд: $x(t) = C_1 e^{-t} + C_2 e^{5t}$. Так як $\frac{dx}{dt} = -C_1 e^{-t} + 5C_2 e^{5t}$, то підставляючи ці вирази у вираз для y $\left(y = \frac{dx}{dt} - 3x \right)$, отримаємо

$$y(t) = -C_1 e^{-t} + 5C_2 e^{5t} - 3(C_1 e^{-t} + C_2 e^{5t}) = -4C_1 e^{-t} + 2C_2 e^{5t}.$$

Запишемо загальний розв'язок системи:

$$\begin{cases} x(t) = C_1 e^{-t} + C_2 e^{5t} \\ y(t) = -4C_1 e^{-t} + 2C_2 e^{5t}. \end{cases}$$

Знайдемо розв'язок задачі Коші з початковими умовами виду (36) $x(0) = 4$, $y(0) = 2$:

$$\begin{cases} C_1 + C_2 = 4 \\ -4C_1 + 2C_2 = 2, \end{cases} \quad \begin{cases} C_1 = 1 \\ C_2 = 3. \end{cases}$$

Запишемо частинний розв'язок системи, підставляючи в загальний розв'язок знайдені значення $C_1 = 1$ і $C_2 = 3$:

$$\begin{cases} x(t) = e^{-t} + 3e^{5t} \\ y(t) = -4e^{-t} + 6e^{5t}. \end{cases} \quad \lrcorner$$